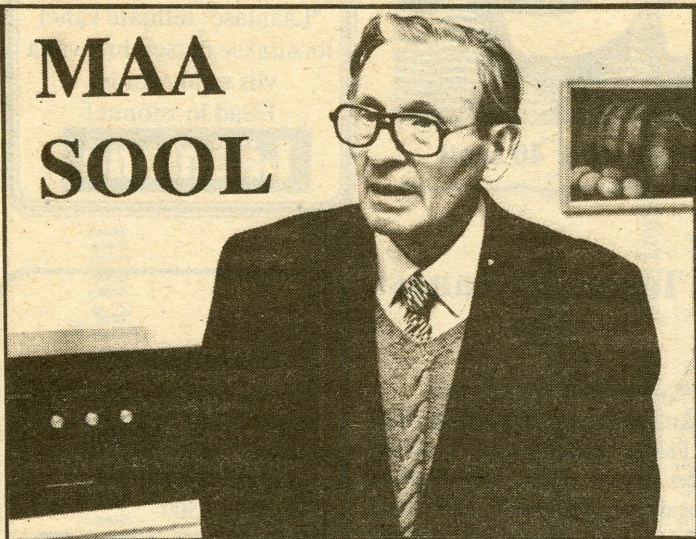

MAA SOOL

Lähipäevadel (9. novembril) täitub 70. eluaasta kauaaegsel kooliõpetajal ja tuntud harrastuskunstnikul, Taebla valla ühel koloriitsema mehel, **BERNHARD RABAL**. Tähtpäeva puhul teeb "Läänlane" asjaosalise enda abiga väikese tagasisaate käidud teele.

Me kõik oleme pärit lapsepõlvest

Sündisin mardilapäeval Läänemaal Sepa külas Otsa talus vanemate teise lapsena - vend **ERNST** sündis minust 5 minutit varem. Lapsepõlve veetsin koos vennaga, ümbruskonnas rohkem lapsi polnud. Sellest ajast on minu iseloomus **ÜKSINDA OLEMISE TAHTMINE**. Kõige paremini tunnen ennast päris üksi olles. Me ei elanud merest kaugel, pühapäeviti sai terved päevad olnud mere ääres ja sellest ajast kiindusin meresse. Juba kolmandas klassis tahtsin kirjutada koguni raamatu merest. Tunnetasin, et jõudu romaani jaoks ei jätku, aga armastus mere vastu jäi.

Algkooliaastad ei unune

Lugema õppisime vennaga küllaltki vara. Kui Ungri algkooli läksime, ei olnud meil mingeid probleeme ei lugemise ega tähtede kirjutamisega. Samuti olid numbrid selged. Enne kooli teadsin kõiki Euroopa riike ja nende pealinnu. Olin raamatutest lugenud vaaraode kohta ja need sarkofaagid ning püramiidid ei olnud mulle samuti mingi uudis. Esimest koolipäeva mäletan hästi. Õpetaja, härra Tikkas, andis raamatu kätte, et loeksime sealt. Vend luges täiesti soravalt ja peale seda levis kuuldus, et tark poiss ja nõnda edasi. Igatahes meil tekkis varsti probleem, mida üldse lugeda, sest raamatuid oli tollel ajal müügil vähe. Algkoolis pandi tähele, et mul on huvi joonistamise vastu. Härra Johannes Kelem, mees, kes tõenäoliselt ise joonistada ei osanud, märkas seda ja õhutas mind igal viisil. Seesama Johannes Kelem õpetas mind ka malet mängima ja male on mind saatnud terve elu.

Haapsalu gümnaasiumis

Vanemad panid mind venna kõrval Haapsalu gümnaasiumi. Minu huvi joonistamise vastu kadus, asemele tuli sport. Oma osa selles oli fanaatikust õpetajal **HERBERT ROOSIMÄEL**. Tema tunnid olid nii sisutihedad ja huvitavad, ühtki minutit ei lastud kaotsi minna. Sport oligi sellel ajal noorsoo kõige enam levinud vaba aja harrastus. Kui veel tulemusi ka oli, siis olidki seltskonnas tehtud mees. Tollel ajal, kui mina olin gümnaasiumi esimeses, õppis gümnaasiumi viimases klassis hilisem Euroopa kuulitõuke meister **ALEKSANDER KREEK**. Mulle meeldis ka spordistatistika. Hakkasin näiteks tabelit pidama oma klassi poiste sportlike tulemuste kohta ja ka kogu maailma kergejõustikustatistikat.

Kiindusin kümnevõistlusesse, õppisin omal käel kõikide alade tehnikad ära. Ega olümpiamees Erki Nool ei heidagi ketast minust palju kaugemale!

Ootamatult õpetajaks

Veel koolipoisina läksin sõtta. Kahjuks juhtusin sõja lõpus vael poolel sõdima. "Musta" mineviku pärast olin lindprii. Tallinnas ei tohtinud ma elada ja passi mulle ka ei antud. Kuni Stalini surmani ei olnud magama minnes kindel, kas hommikul ikka samas toas ärkan.

1948. aasta sügisel vabanes Võnnu algkooli kehalise kasvatusõpetaja koht. Kuna see oli ala, mida teadsin ja tundsin, pakkusin ennast. Kirjutasin haridusosakonnale palvekirja ja mind kinnitati katseajaga 1 aasta õpetajaks. Niimoodi hakkas olema igal aastal.

Kuigi võimlemise pärast sai kooli mindud, õnnistati mind seal seitsme eri ainega. Õpetada tuli liitklassides, eri vanuses lapsed ühes ruumis.

Olin veel mittekoosseisuline pioneerijuht (palka selle eest ei saanud), seinalehe eest vastutaja, rahvatantsijad ja püramiidide tegijad veel lisaks. Ka tunnid oli tarvis veel põhjalikult ette valmistada. Tänu sellele, et õpilased võtsid mind väga hästi vastu, jäin elama. Siis laste vähesuse tõttu kool likvideeriti.

Mis sai edasi?

Kaks aastat järjest oli meie kool võitnud viie valla võistlused kergejõustikus. Sellega sai kõigile selgeks, et **OLEN VÕIMELINE KEHALIST KASVATUST ÕPETAMA**.

Linnamäele mind taheti, seal oli mu koolikaaslane ees. **OLIME JUBA KAHEKESI**. Kahele Oru koolis kohta ei olnud.

Meid suunati Taeblasse

Taeblas oli kaks vakantset õpetajakohta. Alguses oli kehaline kasvatus. Siis tuli õpetada kogu koolile matemaatikat, ka füüsikat ja lisaks veel mõned joonistamistunnid. Mulle meeldisid Taebla lapsed ja nende pärast olen siia jäänud. Vastutasin kogu kooli spordi eest ja spordis hakkas meil kohe hästi minema. 1991. aastal jagasime Haapsaluga spartakiaadil esimest kohta. Endel Nelis ütles, et nemad võitsid kergejõustiku ja on sellepärast esimesed. Minul ei olnud selle vastu midagi, teine koht on ka hea koht.

Julgen tunnistada, et õpetajana olin ma nõudlik, kõvakäeline, aga samas ka loomingulise lähememisega. **KATSUSIN ÄRATADA HUVI**. Mind huvitas tegevus, mitte resultaat.

Lõpp tuli peale 1978. aastal. Pärast 30-aastast **AKTIIVSET** õpetajatööd olin II grupi invaliid. Kui enam õpetaja ei olnud, sain tööõpetuse eest (olin kaua aega ka tööõpetuse õpetaja) Moskvas **NL-i HARIDUSMINISTEERIUMI AUKIRJA**.

Pärast II gruppi olen koolis andnud üksikuid tunde: kunstiajalugu, perekonnaõpetuse raames seksuoloogiat.

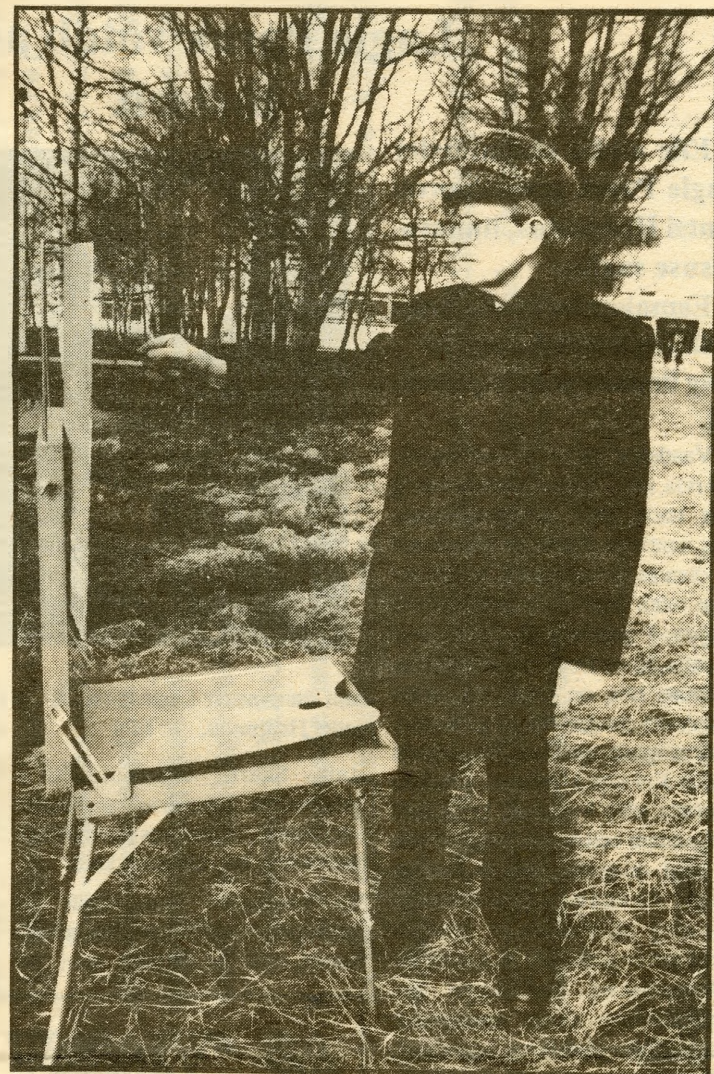
Minu kõige tähtsam hobi

1970. aastal, 47-aastaselt lõpetasin kunstinstituudi kaugõppes. Tegelikult siis alles töö algas. Ma ei leppinud sellega, et ei olnud virtuoos. Hakkasin maalima, osa võtma näitustest. Kunstis olen realist, kujutan asju nii, nagu nad on, värvilahendused võivad küll olla teised. Põhilised on pildid loodusest. Ma ei ole šarlatan, sellepärast oma pildidel inimesi ei kujuta. Põhitõde on see, **ET INIMESI EI TOHI KUJUTADA ILMA MODELLITA**. Mul ei ole kohta, kus modelli(de)ga tööd teha.

Enn **KERGE**

Lastekunstikoolis avatakse laupäeval, 7. nov. kell 15

BERNHARD RABA JUUBELINÄITUS

Bernhard Raba 1988.a. maastikku maalimas

ÕNNITLEME!

9. novembril tähistab 70. juubelit Taebla kooli kauaaegne õpetaja **BERNHARD RABA**.

AUSTATUD BERNHARD!

ÕHTUSED PILVED TÕUSEVAD KUUSEHEKI TAGANT
JA LIIGUVAD KIIRESTI ÜLE TAEVA TUMEDAD
JA RASKED
LAPSENA VAATASIN VAHEL PILVI MA NÄGIN
LAEVU LOOMI JA LOSSE
NÜÜD NÄEN MA SELGEMINI SEE ON MAA-
ILMAMURE ISE
MIS SÕUAB ME KÕIGI ELUDE KOHAL RIIVAB
IGAÜHT OMA JAHEDA VARJUGA
MILLE ALL OMETI JÕUAB ELADA ARMASTADA
TUNDA RÕÕMUGI
HOLJUDA SEEMNENA TUULES SIRISEDA RITSIKANA
HEINAS
KOIGUTADA JORJENINA OMA KOLLAST PEAD
PAISUDA ÕUNANA PUUS KUULATADA MAHLA
NÕRGUMIST
ISTUDA TRÉPIL VÄSINUNA SIISKI TÄNULIKUNA
SELLE PÄEVA SELLE ÕHTU SELLE ÜÜRIKES
OLEMISVIIVU EEST
SUURE MUSTA PILVE TUULISES SÜDAMES.
(T.TOOMET)

ÕNNE, TERVIST JA LOOMEJÕUDU!
TAEBLA KOOLIPERE

